

คดีหมายเลขดำที่ พศ.๕๙/๒๕๖๐

คดีหมายเลขแดงที่ พศ.๘๖/๒๕๖๑

ศาลจังหวัดสุรินทร์

ป.พ.พ. แคนแห่งกรรมสิทธิ์ มาตรา ๑๓๓๖, อายุความ มาตรา ๑๗๕๔

พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๓๙

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดสุรินทร์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมยังไม่จัดสรรสิทธิในที่ดินพิพาทให้แก่ นาย ข. ดังนี้ สิทธิในที่ดินพิพาทจึงไม่ใช่มรดกที่จะตกทอดแก่ทายาทโดยธรรมของนาย ข. ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๓๙ จำเลยจึงไม่อาจอ้างอายุความมรดกขึ้นเป็นข้อต่อสู้โจทก์ทั้งสามได้

ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของรัฐ แต่รัฐยังไม่ได้จัดสรรสิทธิในที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ใด ดังนั้น ราษฎรจึงสามารถมีสิทธิถือครองได้และไม่มีกฎหมายห้ามโอนสิทธิถือครองระหว่างราษฎรด้วยกัน เพียงแต่ราษฎรนั้นไม่สามารถยกการครอบครองขึ้นอ้างต่อรัฐได้เท่านั้น แต่สามารถซื้อขายกันระหว่างราษฎรด้วยกันได้ คดีนี้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า หลังจากนาย ข. ถึงแก่ความตาย ทายาทของนาย ข. ได้ตกลงแบ่งปันและเข้าถือครองทำประโยชน์ในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิแล้ว โดยนาย ฉ. ได้เข้าถือครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทอันเป็นที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ นาย ฉ. เป็นผู้มีสิทธิถือครองที่ดินพิพาทแต่เพียงผู้เดียว ไม่ปรากฏว่าโจทก์ทั้งสามเคยเข้าไปถือครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ดังนั้น โจทก์ทั้งสามไม่ใช่ผู้มีสิทธิถือครองที่ดินพิพาท โจทก์ทั้งสามจึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยและบริวารออกจากที่ดินพิพาทได้

โจทก์ทั้งสามฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกจากที่ดินพิพาทและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างทั้งหมดด้วยค่าใช้จ่ายของจำเลยเองและให้จำเลยส่งมอบที่ดินพิพาทคืนในสภาพเรียบร้อยตามเดิม หากจำเลยและบริวารไม่ปฏิบัติ ให้จำเลยชำระค่าขาดประโยชน์เดือนละ ๘,๐๐๐ บาท และหากสภาพแห่งหนี้ไม่เปิดช่องให้บังคับได้ ให้จำเลยชดใช้เงิน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะชำระเสร็จแก่โจทก์ทั้งสาม

จำเลยให้การ ขอให้ยกฟ้อง

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกว่า ฟ้องโจทก์ทั้งสามขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังแล้วว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดสุรินทร์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมยังไม่จัดสรรสิทธิในที่ดินพิพาทให้แก่ นาย ข. ดังนี้ สิทธิในที่ดินพิพาทจึงไม่ใช่มรดกที่จะตกทอดแก่ทายาทโดยธรรมของนาย ข. ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๓๙ จำเลยจึงไม่อาจอ้างอายุความมรดกขึ้นเป็นข้อต่อสู้โจทก์ทั้งสามได้ คดีโจทก์ทั้งสามจึงไม่ขาดอายุความ

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า โจทก์ทั้งสามหรือจำเลยเป็นผู้มีสิทธิถือครองที่ดินพิพาท เห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังแล้วว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของรัฐ แต่รัฐยังไม่ได้จัดสรรสิทธิในที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ใด ดังนั้น ราษฎรจึงสามารถมีสิทธิถือครองได้และไม่มีกฎหมายห้ามโอนสิทธิถือครองระหว่างราษฎรด้วยกัน เพียงแต่ราษฎรนั้นไม่สามารถยกการครอบครองขึ้นอ้างต่อรัฐได้เท่านั้น แต่สามารถไต่กันระหว่างราษฎรด้วยกันได้ คดีนี้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า หลังจากนาย ข. ถึงแก่ความตายทายาทของนาย ข. ได้ตกลงแบ่งปันและเข้าถือครองทำประโยชน์ในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิแล้ว โดยนาย ฉ. ได้เข้าถือครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทอันเป็นที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ นาย ฉ. เป็นผู้มีสิทธิถือครองที่ดินพิพาทแต่เพียงผู้เดียว ไม่ปรากฏว่าโจทก์ทั้งสามเคยเข้าไปถือครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ดังนั้น โจทก์ทั้งสามไม่ใช่ผู้มีสิทธิถือครองที่ดินพิพาท โจทก์ทั้งสามจึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยและบริวารออกจากที่ดินพิพาทได้ กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นอีกต่อไปเพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลง

พิพากษายกฟ้อง ให้โจทก์ทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย โดยกำหนดค่า
ทนายความ ๔,๐๐๐ บาท./

รัชทวีชัย ยุติธรรมรักษ์ - ย่อ

พัศฎภูมิ แป้นเพชร - ตรวจ